

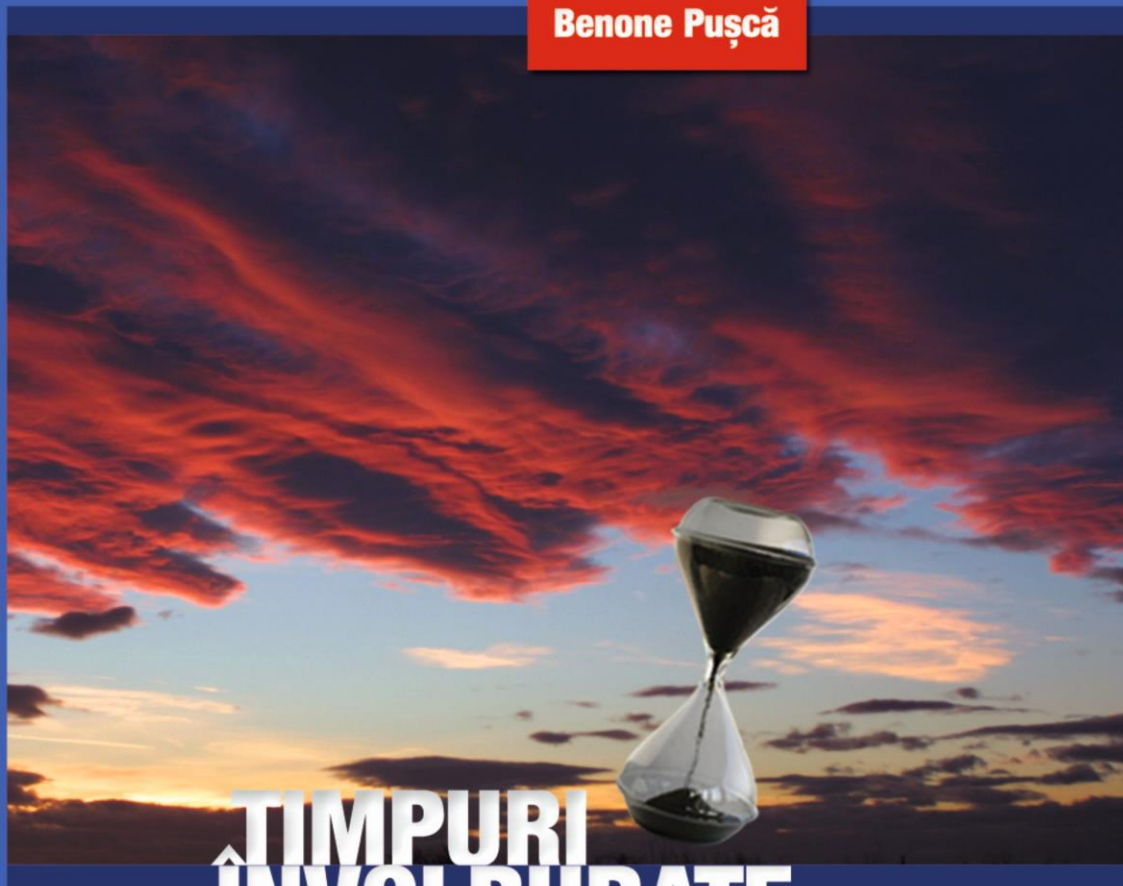

TIMPURI ÎNVLBURATE

Benone Pușcă

Benone Pușcă

TIMPURI ÎNVLBURATE

Editura
Universitară
DANUBIUS

BENONE PU C

*Timpuri
învolverate*

Editura Universitar DANUBIUS, Gala i
2014

Copyright 2014

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate autorului.

Unele personaje folosite în narațiunea noastră
sunt imaginare.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PUȘCĂ, BENONE

Timpuri învolburate/ Benone Pușcă. – Galați:
Editura Universitară Danubius, 2011

ISBN 978-606-533-234-8

Vol. 5: *Timpuri învolburate* – 2014. – ISBN 978-606-
533-333-8

821.135.1-94

Tipografia ***Zigotto*** Gala i

Tel.: 0236.477171

*Dedic această carte soției mele, Alexandra
și fiului meu, Andy*

În loc de prefață

Într-un moment de răscruce pentru neamul românesc, în care disoluția valorilor a atins un prag dincolo de care ne așteaptă neantul, într-o perioadă în care literatura nu-și mai găsește parcă nici locul nici rostul de atâtea modernisme, postmodernisme, intertextualisme și alte – isme, Benone PUȘCĂ ne propune o carte-document pe care, din motive ce vor fi enumerate și argumentate în cele ce urmează, am putea-o considera chiar o carte-monument.

*Este o carte răscolitoare, răvășitoare și chiar devastatoare sub aspectul unor adevăruri mai rar spuse în acest chip, de un impact atât de mare, încât inspiratul titlu pe care autorul l-a dat cărții, ne duce cu gândul și la alte posibile titluri: *La răscruce de vânturi, Vremuri de izbeliște, Prin cenușa satului românesc, Veșnicia moare la sat...* Sau poate că ar putea fi acestea titluri de capitole și subcapitole, pe care iarăși, deosebit de inspirat, autorul le intitulează "tablouri"... ?*

Benone PUȘCĂ, însă, privește înapoi fără mânie și reconsideră în fapte de viață un capitol din istoria nouă a acestui neam: colectivizarea (forțată) a țărănimii, mai exact spus, anularea valorii absolute a proprietății obținute prin muncă, luarea cu japca a bunurilor obținute cu sudoarea frunții,

chiar cu prețul șubrezirii sănătății sub soarele necruțător sau ploilor năprasnice – căci agricultura îl obligă pe țăran să iasă la câmp indiferent de starea vremii...

Și pentru că vorbește de tablouri, și pentru că realismul acestui roman cu accentuate elemente autobiografice este evident, izbitor chiar, ne-am putea gândi la Scene din viața satului românesc, ca posibile capitole dintr-o actualizată Comedie umană de tip balzacian. Doar că la autorul nostru, această carte s-ar putea numi Comedia erorilor, ori poate chiar a ... ororilor! Pentru că revelațiile făcute de autor în această lucrare, au fost evitate cu abilitate de manualele de istorie.

Vorbeam de carte-document în sensul în care noile generații, ori mai bine zis, cele care nu au trăit pe viu grozăviile acelor vremuri, află lucruri cutremurătoare, a căror cunoaștere este necesară pentru buna și corectă înțelegere a istoriei acestui popor. Par aceste pagini smulse din istoria noastră, ori nescrise de poporul nostru harnic și cuminte, ci de o mână care, în loc de clasică pană scriitoricească, ține un bici cu care comandă nu doar neamului, ci și istoriei însăși...

Răsturnarea și chiar inversarea sensului Istoriei - a sensului ei de evoluție, faptul că noua (pe atunci) orânduire intra nu doar cu bocancii, ci chiar cu șenilele tancurilor în viața oamenilor, aducerea la putere a celor mai nevojnici și reducerea la statutul de indezirabili, de persona non grata a gospodarilor satelor românești, impunerea acelei peceti rușinoase de «chiaburi» și pauperizarea acestora până la stadiul în care subzistența lor și a familiilor lor nu mai era posibilă.

Iată care au fost « beneficiile » noii politici agricole a regimului comunist, felul în care a înțeles să asculte orbește de puterea sovietică, fără a ține cont de specificul locului, de felul de a fi al oamenilor, de locul și importanța țăranimii în istoria acestui popor. Înverșunarea cu care nevoiașii satelor vroiau să ia locul oamenilor cu stare din satele românești, încrâncenarea cu care vroiau să le interzică dreptul la viață lor și copiilor lor sunt incredibile și par de neînțeles...

Deși, la o mai atentă lectură a documentelor de partid și de stat, la o mai scrupuloasă cercetare a punerii în fapt a directivelor, descoperim esența reușitei aceluia demers ruinator pentru țară: Dezbină și vei stăpâni. Descoperim o faună dedulcită la jaf, dedată la fapte imorale și inumane, precum activiștii Corcoz, Pandele și, deasupra tuturor, Ion Munteanu, cadristul vigilent, căruia nimic nu-i scapă, dar, mai ales, nimeni nu scapă din gheara lui...

Talentat peisagist, atent portretist și fizionomist, Benone PUȘCĂ ne oferă cu această lucrare, o frescă a societății românești în ansamblul ei, deși pare că acțiunea se concentrează exclusiv în satul cu nume parcă predestinat. Satu Nou... Periplul cvasi-inițiativ al tânărului protagonist Benone, reface legăturile satului cu lumea, dovedind – dacă mai era nevoie – că satul românesc a dat țării valori cu care ne putem mândri în orice vreme, oriunde în lume.

Maniera filmică de derulare a acțiunii, de desfășurare a evenimentelor, dinamicitatea narațiunii fac din acest prim volum al unei saga pe cale de a se scrie, din cartea-document de

care vorbeam la început, o carte monument. Nu doar prin faptul că se ridică mult deasupra unor subproducții culturale și literare cu care suntem bombardați în vremurile din urmă, ci și prin curajul de a alege ca personaj central Istoria însăși, pe care are tăria și abilitatea de a o întoarce, cum se spune, pe toate fețele...

Răscoala rebreniană mocnește în spuză acestei cărți, Niște țărani devin ținta predilectă a Istoriei care, pentru unii dintre ei, se confundă cu Năpasta. O năpastă căzută pe capul lor de nicăieri, menită să distrugă vatra civilizației, a culturii românești înseși, care era una de tip rural, dar care a dat lumii valori cu care orice neam s-ar putea mândri. Eminescu și Creangă, la care se fac dese referiri, s-au născut la țară, la sat, laolaltă cu veșnicia blagiană...

Admirabile detașarea și obiectivitatea cu care privește retrospectiv trecutul nu foarte îndepărtat, pendularea între decepție și dezamăgire fiind obnubilată de subtilitatea și fina ironie cu care înfierează figuri și motive ale răului. Desprinderea de esență și aruncarea în brațele existenței, balansul Nimicului către Tot și pretenția lui Nimeni de a deveni Factotum, capătă la prozatorul Benone PUȘCĂ valențe estetice dublate de vocea rațiunii sale, în puternic contrast cu somnul rațiunii celor care au născut monștri precum numiții Corcoz, Pandele, Munteanu...

Cu câtă durere își deapănă firul vieții din care aveau să plece, precum clipa cea repede, tatăl Ștefan, fratele Paul și sora Elena... Și totuși, cu câtă iubire de oameni ne prezintă aceste

scene uneori neverosimile, parcă îndemnându-ne ca, pe viitor, să nu mai lăsăm ca astfel de lucruri să se întâmple. Și totuși, cu ce nebănuite resurse ne îmbărbătează și ne deschide calea, arătându-ne parcă ce avem de făcut în astfel de situații...

Departe de a fi monoton, volumul îmbină armonios diversele segmente ale vieții de la țară, făcând loc și bucuriei de a trăi, scenelor de amor discret și delicat, cultivând valorile prieteniei, ale solidarității umane, până la punctul în care prigonitorii înșiși devin compătimitori și chiar înțelegători, desigur, între anumite limite. Lecția de viață pe care protagonistul cărții o transmite tinerei generații, este să nu abandoneze niciodată lupta, sub niciun motiv.

Cartea vine să umple un vid informațional despre o perioadă tulbură, cu care istoria învățată în școală nu a fost prea generoasă...S-a fabulat mult pe această temă, de multe ori în necunoaștință de cauză, cu efecte ce țineau uneori de ridicol ori chiar penibil, modalitatea grotescă de abordare a acestui subiect deturnând uneori atenția de la principalele aspecte puse în scenă nu de Istorie, ci de auto-intitulați făcători de istorie...

Fără ranchiună, prejudecăți ori parti pris, autorul are meritul de a ne prezenta veridic o felie din istoria noastră trecută, așa cum s-a desfășurat ea, poate ca un rău necesar, poate ca un incident de parcurs, cu prea multe victime colaterale însă: țărani și satul românesc. Obiectivitatea, spontaneitatea, crudul realism cu care ne înfățișează curbura temporală reprezentată de colectivizare, de fapt fracturarea sufletului țaranului român, țin de marea literatură, de aceea credem că

documentul de care vorbeam la început, poate aspira la statutul de monument al literaturii române prezente.

Un alt merit al autorului rezidă în asumarea aceluși trecut, cu ochii minții mereu în alertă, scrutând dincolo de el însă, de pâclele căruia nu se împiedică, în căutarea viitorului susceptibil de a alina spaimele trecutului și durerile prezentului. Mesajul cărții este unul încurajator, îndemnându-ne să trecem peste toate obstacolele prezentului, fără a ne urî trecutul, căci este al nostru, gândindu-ne cum ne putem face viitorul mai bun și mai frumos.

Stilul aparent neutru, literar și îngrijit, este împănăt cu fragmente memorabile, din care răzbate înțelepciunea proverbială a țaranului român, hâtru și pus pe glume, uneori chiar în ciuda vicisitudinilor sorții. O scriitură densă, încărcată de semnificații, o proză profundă care nu se sfiește să recurgă la simboluri, făcând subtile trimiteri în subtext, întretesută cu considerații personale pline de miez – tot atâtea motive să așteptăm cu nerăbdare următoarele volume !

*Prof.univ.dr. Constantin FROSIN
Membru al Uniunii Scriitorilor din România*